

poradnik aptekarSKI

Styczeń
2009 #9 (37)

OGÓLNOPOLSKI MAGAZYN BRANŻY FARMACEUTYCZNEJ

RECEPTURA

str. 6

KRYMINALNA
apteka

JAK BŁĄDZILI
przedwojenni aptekarze

INSULINA GRARGINE
a ryzyko raka piersi

UMOWA rachunku bankowego

Treść umowy zawieranej z bankiem na prowadzenie rachunku bankowego wymaga szczególnej uwagi klienta. W razie opóźnień dyspozycji płatniczych bank odpowiada za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem takich dyspozycji.

Obecnie praktycznie każda osoba pełnoletnia może założyć i swobodnie korzystać z własnego rachunku bankowego w dowolnie wybranym banku. Banki, których jest na rynku kilkadziesiąt, prześcigają się w ofertach i promocjach kierowanych do potencjalnych klientów. Wystarczy tylko przyjść do jednej z placówek wraz z dowodem osobistym. Pomimo łatwości w dostępie do posiadania rachunku bankowego, na którym gromadzone są nasze środki, wskazać należy, jakie podstawowe prawa i obowiązki dla każdej ze stron tej umowy wynikają z jej zawarcia oraz na jakiej podstawie prawnej oparta jest sama umowa. Dość często banki dysponują gotowymi formularzami umów, których treść może kryć różne pułapki lub też zawierać rozwiązania niekorzystne dla klienta. Dokumenty takie w każdym wypadku wymagają dokładnego zapoznania się z ich treścią.

Umowa rachunku bankowego została ściśle uregulowana w obowiązującym Kodeksie cywilnym w art. 725 - 733 oraz ustawie z 1998 r. - Prawo bankowe. Na podstawie zawartej umowy można jasno określić podstawowe prawa i obowiązki

stron. Umowa o otwarcie i prowadzenie rachunku bankowego ma charakter cywilnoprawny. Umawiające się strony powinny być co do zasady równymi partnerami. Na cywilnoprawny charakter umowy wskazuje także swoboda wyboru banku, w którym potencjalny klient może otworzyć rachunek. Ponadto w bankach obowiązują różnego rodzaju wewnętrzne regulaminy, określające szczegółowo stosunki między klientami a bankiem. Bank każdorazowo jest zobowiązany zapoznać klienta z treścią regulaminu przed zawarciem umowy rachunku bankowego. Następuje to zazwyczaj poprzez wręczenie treści regulaminu w papierowej formie podczas spotkania w placówce banku. Warto przy okazji zauważyć, że w czasach postępującej informatyzacji, gdzie coraz częściej zawiera się umowy lub akceptuje zmiany w regulaminie już prowadzonego rachunku, za pomocą internetowego dostępu do konta, pewne zmiany mogą zostać wprowadzone do treści umowy niezauważalnie dla przeciętnego klienta, który zazwyczaj akceptuje wyskakujące okienko przeglądarki internetowej, nie bacząc na treść przedstawianej informacji. Aby uniknąć problemów dotyczących

np. zmieniających się opłat za korzystanie z rachunku czy odsetek od pozostawionego kapitału, zawsze przed podjęciem pochopnej decyzji klient powinien udać się do oddziału banku z prośbą o wyjaśnienie znaczenia przedstawianych mu treści.

W umowie rachunku bankowego bank zobowiązuje się przez okres wskazany w umowie do przechowywania środków pieniężnych klienta (posiadacza rachunku) oraz do przeprowadzania na jego zlecenie rozliczeń pieniężnych (przelewów, wpłat oraz wypłat z tego rachunku). Występuje wiele różnych rachunków bankowych różniących się ze względu na ich przeznaczenie i treść operacji, które mogą na nich być przeprowadzane. Podpisując z bankiem umowę należy zwrócić szczególną uwagę, by jej treść zawierała:

- 1) strony umowy,
- 2) rodzaj otwartego rachunku oraz waluty, w jakiej został otwarty,
- 3) czas trwania umowy,
- 4) wysokość ewentualnego oprocentowania i warunki jego zmiany,
- 5) sposób dysponowania środkami zgromadzonymi na rachunku,
- 6) przyznany limit kredytowy w rachunku,

- 7) termin wpłaty lub kapitalizacji odsetek za korzystanie przez bank z kapitału klienta,
- 8) tryb i warunki dokonywania zmian w umowie,
- 9) sposób i termin wypowiedzenia lub rozwiązania umowy,
- 10) zasady rozwiązywania umowy w razie braku obrotów na rachunku w danym okresie czasu,
- 11) wysokość wszelkich prowizji i opłat za prowadzenie rachunku.

Polskie prawo bankowe przewiduje, iż w celu przechowywania środków pieniężnych oraz przeprowadzania rozliczeń banki prowadzą:

- 1) rachunki bieżące - służące do przeprowadzania podstawowych rozliczeń pieniężnych, podmioty prowadzące działalność mają obowiązek posiadania takiego rachunku; dla osób fizycznych, z wyłączeniem operacji związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, prowadzone są rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe,
- 2) rachunki pomocnicze - służące do przeprowadzania rozliczeń w innym banku niż bank prowadzący rachunek bieżący lub do dokonywania operacji w ściśle określonym celu,
- 3) rachunki lokaty terminowej - służące do przechowywania wolnych środków klientów przez okres wynikający

z umowy z bankiem, zachęca do tego zazwyczaj wyższe oprocentowanie w stosunku do rachunków bieżących, obecnie coraz więcej banków proponuje także możliwość wypłaty pieniędzy z takich rachunków w razie wcześniejszej rezygnacji i to bez utraty odsetek,

4) rachunki oszczędnościowe - prowadzone zazwyczaj na rzecz osób fizycznych, dowodem zawarcia umowy takiego rachunku jest książeczka oszczędnościowa lub inny dokument imienny;

5) rachunek walutowy - umożliwiający prowadzenie w polskim banku rachunku w walucie obcej, obecnie często spotykany z uwagi na przekazywanie środków do kraju przez osoby, które wyjechały w celach zarobkowych za granicę,

Rachunek bankowy może też być założony i prowadzony dla kilku osób fizycznych (np. małżonków), nazywa się go wtedy rachunkiem wspólnym. Nowością są także rachunki z tzw. funduszem inwestycyjnym lub z lokatą i funduszem. Część kwoty zdeponowanej na takim rachunku inwestowana jest przez bank w inne finansowe instrumenty pochodne, jak akcje, obligacje, czy fundusze inwestycyjne. Ostatni kryzys ekonomiczny pokazał, że w związku z tymi rachunkami istnieje duże ryzyko utraty kapitału, gdy klient najpierw bez namysłu i zapoznania z treścią podpisuje umowę.

Oprócz ogólnych postanowień, które przewiduje każda tradycyjna umowa rachunku, banki umieszczają także często w umowach postanowienia, które przewidują różne formy zabezpieczenia. Gwarantują sobie między innymi ułatwienie dochodzenia ewentualnych roszczeń wobec swoich klientów. Podstawową formą takiego zabezpieczenia jest podpisywane przez klienta w ramach umowy oświadczenie o poddaniu się egzekucji bankowej do określonej kwoty na wypadek, gdyby ten, korzystając z rachunku, wyrządził bankowi szkodę.

Bank zobowiązany jest również do realizacji dyspozycji płatniczych zleconych przez posiadacza rachunku, bez zbędnej zwłoki, a w razie opóźnień odpowiada za szkody spowodowane niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem takiej dyspozycji. O przebiegu księgowania klient informowany jest za pomocą wyciągu z rachunku bankowego, które powinny być przysyłane okresowo na wskazany adres, chyba, że klient oświadczy, iż rezygnuje z zestawienia transakcji. Bank zobowiązany jest do zachowania tajemnicy bankowej, jednakże może być przez stosowne organy (np. organy prokuratury prowadzącej śledztwo) zwolniony od tej tajemnicy w celu przekazania informacji o stanie naszych rachunków i przeprowadzonych na nich operacjach księgowych. Klient może także, co wydaje się ważne z uwagi na realną ochronę danych osobowych, odmówić wyrażenia zgody na przetwarzanie jego danych osobowych, szczególnie gdy w grę wchodzi udzielanie tych informacji innym partnerom handlowym banku, a sam bank nie może uzależnić od wyrażenia zgody, możliwości zawarcia samej umowy rachunku bankowego.

